№ 127. Środa 4. Czerwca 1856. Rok Gazecie 46.

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co Środy, kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 3 złr. 45 kr., miesięcznie 1 złr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 złr. 30 kr., miesięcznie 1 złr. 35 kr. — Insercya od wiersza w półkolumnie (drukiem garmont) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k.

Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka.

Sprawy krajowe.

Lwów, 3. czerwca. Dnia 12. czerwca 1856 o godz. 10tej przed południem odbędzie się 27me publiczne losowanie listów zastawnych w sali radnej gal. stan. Towarzystwa kredytowego w gmachu im. naukowego Ossolińskich.

Suma do losowania przeznaczona wynosi 94.300 złr..

Od Dyrekcyi gal. stan. Towarzystwa kredytowego.

Tymczasowe postanowienia o urządzeniu gmin (gromad), w których do czasu zaprowadzenia urzędów powiatowych jurysdykcyę zwierzchnicza nie magistraty własne, lecz dominia wykonywały.

A.

Ukonstytuowanie gminy (gromady).

a) *Gmina (gromada) miejscowa.*

§. 1. Za gminy (gromady) miejscowe uważają się gminy, istniejące rzeczywiście (de facto) n przepisaną [illegible] z dnia 15. kwietnia 1784 instytucyą wójtów miejscowych i przysieżnych. niewykluczając ich połaczenia w miarę potrzeby lub uzasadnionego życzenia.

Zezwolenia na takie połaczenie, które w miejscowościach niekiedy nader szczupłych jest nawet pożądanem. udziela urząd obwodowy.

b) *Posiadłości dziedzica.*

§. 2. Gdy dziedzice, którzy byli jako dzierżyciele praw jurysdykcyi do czasu zaprowadzenia urzędów powiatowych stali nad gminą, a których wcielenie do obrębu gminy miejscowej dotychczas prawem nie jest wyrzeczone, rzeczywiście po-za tym związkiem gminy (gromady) zostają, przeto faktyczny ten stan tymczasowie zostaje utrzymanym, dopóki stosunki gminne ostatecznie uregulowane nie beda.

Posiadłości więc gruntow do dziedzica należące uważa się za korpus oddzielny przez się istniejący, i oddaje sie bezpośrednio pod urząd powiatowy, przezco styczność tych posiadłości z przynależną gminą miejscową ogranicza sie w ogólności na stosunek koordynacyi, jaki wyprowadzić się daje z powszechnych związków sąsiadowania.

Ażeby pod tym względem należytą osiągnąć regulacye, potrzeba. aby urzędy powiatowe, wyznaczając stosowny termin, zawezwały dziedziców do dania wyraźnej w pismie deklaracyi, czyli posiadłości ich gruntowe mają jak potąd pozostać poza obrębem gminy miejscowej, lub czyli je do niej wcielić należy, a w pierwszym przypadku, czy dziedzice sprawy przełożeństwa co do posiadłości swoich w własnej osobie, lub też przez zastępców, których po imieniu wyrazić mają. załatwiać zamierzą. Jeśli ta deklaracya nie nadejdzie w naznaczonym terminie, urząd powiatowy, naznaczając nowy krótszy termin, uczyni przypomnnie, a jeśli i to nie będzie mieć skutku, zarządzi wcielenie posiadłości gruntowych dziedzica do obrębu przynależnej gminy miejscowej.

Posiadłości gruntowe dziedzica, stanowące oddzielny korpus, otrzymają dla odróżnienia ich od gminy miejscowej nazwę posiadłości dziedzica.

Połączenie kilku kompleksów dziedzica.

§. 3. Kilka dawnych komplesów dóbr dziedzica, położonych w różnych miejscowościach, mogą połączyć się w jeden oddzielny korpus posiadłości dziedzica, do czego urząd obwodowy udziela pozwolenia.

Posiadłości, które połączone być mają, z sobą bezpośrednio stykać się powinny.

Jeżeli jednak posiadłości, które połączone być mają. należą do jednego posiadacza, ich połączenie wtedy także dozwolonem być może, gdy chociaż z sobą bezpośrednio nie graniczą, od siebie jednak nie są zbyt rozległemi przesteniami oddzielone.

Połączenie kilku posiadłości dziedzica w ogólności wtedy tylko może być dopuszczone, jeżeli odpowiada względom powszechnego porządku i bezpieczeństwa, a przeto daje zaspokojenie, iż przez nie sprawowanie odpowiednie miejscowo-policyjnego nadzoru nie bardzo będzie utrudnione, lub zgoła uczynione niemożebnem.

Takiej niemożebności słusznie wtedy potrzebaby się obawiać, gdyby posiadłości za pomocą zdziałanego połączenia zbytnej nabyły rozległości.

Zawsze jednak posiadłości. które mają być połączone, muszą leżyć w jednym i tym samym powiecie, urząd zaś obwodowy winien co do połączonych posiadłości wywrzeć swój wpływ na oznaczenie stanowiska dla przełożeństwa tych posiadłości w ten sposób. iżby ta władza miejscowo-policyjny nadzór należycie mogła sprawować.

Dokładniejsze postanowienia pod względem oddzielnego stanowiska posiadłości dziedzica.

§. 4. W tem oddzielnem stanowisku zachowują się posiadłości dziedzica bez względu, czyli tworzą kompleks jednostajny, lub też składają się z więcej oddzielonych części.

Pojedyncze, jednak w pośrodku gruntów włościańskich leżące parcelle dziedzica, równie jak w szczególności wszystkie na takich parcellach, lub gdzieindziej w pośrodku posiadłości włościańskich zbudowane karczmy lub domy szynkowne, wszędzie do obrębu gminy miejscowej wcielone będą.

Wszakże dwór dziedzica wraz z wszystkiemi doń należącemi zabudowaniami i budynkami gospodarskiemi, tudzież z gruntami, które z onemi w bezpośrednicm związku się połączeniu, pozostaje wszędy poza obrębem gminy miejscowej, choćby się nawet w pośrodku posiadłości włościańskich znajdował.

Równie parcelle lasów lub stawy dziedzica. od innych jego posiadłości gruntowych oddzielnie położone, zostają wszędy wcielone do posiadłości dziedzica.

Jednolitość posiadłości dziedzica.

§. 5. Posiadłości dziedzica pod względem polityczným uważa się i traktuje jako jedna całość, bez względu, czyli do jednego właściciela, lub czyli do więcej posiadaczy częściowych należą. Postanowienia w §. 4. przywiedzione, mają także stosować się do pojedynczych cześci dóbr i ich właścicieli.

Dokładniejsze postanowienia co do stosunku posiadłości dziedzica z gminą miejscową.

§. 6. Z oddzielnego stanowiska posiadłości dziedzica wynika pod względem politycznego urządzenia gminy jeden tylko skutek, to jest ten, że przełożeństwo gminy miejscowej swej działalności na posiadłości dziedzica wywierać nie może, gdy te posiadłości osobne mają przełożeństwo.

Stosunki przynależności co do parafii i do szkoły pozostają nienaruszone w dotychczasowym swoim stanie. Równie waruje się użytkowanie z zakładów gminnych w sposób dotychczasowy na rzecz mieszkańców włościańskich, którzyby z posiadłościami swojemi wejść mieli w obręb posiadłości dziedzica, z któregoto powodu także ich obowiązek przyczyniania się do ciężarów i nadal niezmienionym pozostać ma.

Co do miary przyczyniania się do przepisanych ciężarów gminnych, mianowicie do dawania kwater dla wojska, forszpanów i robót drogowych, urząd powiatowy ma w każdym szczególnym przypadku uczynić stosowne wezwanie tak do przełożonego posiadłości dziedzica, jako też do przełożeństwa gminy miejscowej, i oboje o wypadającej powinności zawiadomić.

(Dalszy ciąg nastąpi.)

(Mianowanie. — Okólnik ambasady rosyjskiej względem wychodźców polskich.) — Roczne posiedzenie cesarskiej akademii umiejętności. — Stan banku.)

Wiedeń, 3. maja. *Gazeta Wiedeńska* donosi: Jego c. k. Apostolska Mość raczył najwyższem postanowieniem z dnia 21. maja r. b. nadać posadę prokuratora finansowego przy nowo urządzonej prokuraturze finansowej w Krakowie z systemizowaną pensyą i z tytułem i charakterem wyższego radzcy finansowego Dr. *Ignacemu Semkowiczowi*, dotychczasowemu serbsko-banackiemu prokuratorowi finansów.

— Ces. rosyjska ambasada w Wiedniu otrzymała właśnie następujący okólnik, który z rozkazu Jego Mości Cesarza Aleksandra do wszystkich poselstw rosyjskich wydany został.

Wielu Polaków zbiegłych za granicę, którzy wyrzekli się już swoich błędów, okazali gorące życzenie powrócić do swej ojczyzny,

ale wahają się jeszcze w niepewności losu, jaki ich spotkać może, upraszać o łaskę powrotu.

Cesarz, nasz dostojny władca, niechcę zagradzać temu wewnętrznem uczuciem ożywionemu życzeniu wychodźców, które jakkolwiek póżno dojrzało, nadaje im na wszelki sposób prawo do Jego łaski.

Postanowiwszy przeto wspaniałomyślnie puścić w niepamięć dawne zachowanie tych zbłąkanych lub winnych wychodźców, którzy są rodem z królestwa Polskiego lub zachodnich prowincyi państwa, raczył Jego Ces. Mość przyjąć najłaskawiej ich poddanie się i tem samem dozwolić im powrotu do ojczyzny bez pociągania ich do sądowej lub jakiejkolwiek innej odpowiedzialności. Jego Ces. Mość raczył zezwolić oraz, ażeby ci wychodźcy, którzy powrócą do swojej ojczyzny, do dawnych swoich praw obywatelskich przywróceni zostali, i że ci z pomiędzy nich, którzy po powrocie swym do ojczyzny przez trzyletni przeciąg czasu odznaczą się nienagannem zachowaniem, do służby publicznej przypuszczeni być mogą, gdzie znajdą sposobność przyczyniać się do publicznego dobra państwa i tym sposobem składać dowody szczerości swych poddańczych uczuć.

Z łaski tej wykluczeni są tylko ci wychodźcy, którzy postępowaniem swojem objawią niepoprawione, nieprzyjażne uczucie przeciw rządowi cesarskiemu, lub trwają w tych nieprzyjaźnych rządowi uczuciach.

Jesteś pan tedy upoważniony oznajmić to najwyższe postępowanie przebywającym w Austryi wychodźcom polskim, i przyjmować prośby o bezkarny powrót od tych, którzy nie należą do wspomnionej właśnie kategoryi.

Chciej pan z wniesionemi do siebie prośbami w tej mierze postąpić podług przepisanego dotąd toku procedury, a mianowicie wszelkie podane prośby, by mogły być przedłożone do najwyższego potwierdzenia Jego Mości Cesarza, odsyłać podług narodowości proszących do przynależnych władz Cesarstwa lub Królestwa Polskiego.

Przyjm pan itd. Podp. *Gorczakow.*

— Wczoraj w południu odbyło się w sposób uroczysty roczne posiedzenie cesarskiej akademii umiejętności. Zagaił je treściową przemową Jego Excelencya minister spraw wewnętrznych baron *Bach*, jako kurator akademii, poczem prezydent, Jego Excelencya baron Baumgartner miał odczyt o mechanicznem wyrównaniu ciepła. Następnie odczytał sekretarz akademii, p. Schrötter roczne sprawozdanie. Radca rządowy Burg wyjaśnił szczegóły maszyneryi, a profesor Jäger miał odczyt o nabyciu Tyrolu roku 1813 przez Bawaryę. Na posiedzenie zebrała się znaczna liczba znakomitości cywilnych i wojskowych tudzież prałatów duchownych. Pojutrze odbyć się ma w salonach Jego Excelencya ministra barona Bach uczta, na którą zaproszono wszystkich tych członków, którzy byli na uroczystem posiedzeniu wczorajszem.

— Stan banku narodowego z końcem maja r. b. jest następujący: Srebra 59,914.534 złr., banknotów 368,407.663 złr., portfelu 81.299.835 złr., zaliczek na papiery skarbowe 87,178.000 złr., fundowanego długu państwa 59.070.392 złr. W porównaniu z wykazem zeszłego miesiąca powiększyło się: Gotówki w srebrze o 2,842.595 złr., zaliczek na papiery skarbowe o 648.400 złr. Natomiast pomniejszył się obieg banknotów o 1,865.431 złr., portfel o 3.928.277 i fundowany dług państwa o 276.490 złr. Wpłaty na nowe akcye banku wynoszą 25.129.055 złr.

— Zabudowenie dawnego uniwersytetu oddane być ma w miesiącu wrześniu r. b. na rzecz c. k. akademii umiejętności.

Ameryka.

(Projekt rozszerzenia władzy konzulom. — Szczegóły porażki Walkera.)

Nowy Jork, 10. maja. Pan Pennington, członek wydziału spraw zewnętrznych w izbie reprezentantów w Washingtonie zaproponował ze względu na najnowsze krwawe wypadki w Panamie wydać ustawę, którąby konzulom Stanów zjednoczonych w Panamie i Aspinwall (z pozwoleniem rządu Nowej Grenady) nadawała pełnomocnictwo karać sumarycznie obywateli amerykańskich, którzy w owych portach dopuszczają się przekroczenia ustaw, podobnie jak upoważniono do tego konzulów amerykańskich w Chinach i w Turcyi. Inny zaś wniosek żądał, ażeby upoważniono prezydenta z przyzwoleniem Nowej Grenady lub w razie odmowy nawet bez tego przyzwolenia, wystawić w Panamie i Aspinwall korpus zbrojnej policyi ku ochronie życia i własności obywateli amerykańskich.

Hiszpania.

Depesza z 24. maja.)

Z **Madrytu** piszą pod dniem 24. maja: „Kortezy niebędą jak słychać rozwiązane, lecz odroczone po wotowaniu ustawy organicznej. Ogłoszenie konstytucyi ma nastąpić w czerwcu. — Przywódźca Karlistów Villalain napadł szybkowóz jadący do Francyi i — zapewne uwiadomiony przez szpiega — zabarał skrzynie, w której znajdowało się 1000 uncyi złota (80.000 franków.“

Anglia.

(Nowiny dworu. — Posiedzenia Izby i niższej z 23. maja. — Naddunajska komisya regulacyjna.)

Londyn, 28. maja. Jego królewicz. Mość książę rejent Badenu przybył wczoraj przed południem o godzinie 11. do pałacu Buckingham w odwiedziny do Królowej. Po południu oddawał wizyty księżniczkom Kent, Glocester i Cambridge, jako też księciu Cambridge. Wczoraj o godzinie trzeciej po południu była recepcya w pałacu Buckingham. Austryacki ambasador, hrabia Apponyi, miał przy tej sposobności pierwszą audyencyę u Królowej i doręczył jej swoje listy wierzytelne. Wczoraj wieczór zaszczycili Królowa, książe Albert, książę pruski Fryderyk Wilhelm i książe rejent Badenu swemi odwiedzinami bal w ambasadzie tureckiej. Szereg tańców otworzono o godzinie pół do 11ej kadrylem, który tańczyła Królowa z ambasadorem tureckim, książę Albert z jego małżonką, książę Fryderyk Wilhelm z panią Persigny, a książę rejent Badenu z księżniczka Mary Cambridge. Potem nastąpił walec a po nim drugi kadryl, w którym tańczyła Królowa z księciem rejentem Badenu.

Na posiedzeniu *Izby wyższej* z 23. maja wspomniał lord *Ravensworth* o zamierzonej nowej drodze do parku St. James, a przy tej sposobności zwrócił uwagę na stan pałacu St. James. Budynek ten niepokażny z zewnątrz, niewygodny jest i wewnątrz, i należało by go przebudować. Oprócz tego wypadałoby w Trafalgar-Square wznieść obok posągu Jerzego IV. z Chantrey jeszcze i inna statuę. Dalej uważa lord za rzecz odpowiedną przenieść stojąca na placu Portland statuę księcia Kent na dziedziniec pałacu buckinghamskiego, a na obrazy, które darował narodowi malarz Turner, wynaleźć miejsce stosowniejsze, niż piwnice galeryi narodowej. Szanowny lord nie zważał na to, że niektóre z tych obrazów wydają się w piwnicy przynajmniej tak dobrze, jak w pokoju, do którego zewsząd światło dzienne wpada. — Obudziła się zresztą myśl upiększenia miasta stołecznego, i liczne też przychodzą w tym względzie propozycye. Earl *Stanhope* ubolewa nad tem, że publicznem budynkom i statuom zbywa zupełnie na stosownych napisach. Na propozycyę także tegoż mowcy mianowano wydział odrębny dla rozpoznania przyjętego teraz systemu kar drugiego rzędu.

Na posiedzeniu *Izby niższej* odpowiada sir *Grey* na zapytanie p. *Duncombe*, że rząd nie wydał żadnego rozkazu do powszechnej dnia 29. maja iluminacyi. Nie jest to nawet i w jego mocy. Powszechnego oświetlenia w tym sensie, by każdy prywatny mieszkaniec pomieszkanie swe oświetlił, rząd się ani spodziewa, ani sobie tego życzy. — Na propozycyę p. *Gibson'a* wzięto następnie w komitecie pod rozwagę bil względem złożenia przysięgi. Po przyjęciu artykułu głównego ustawy, to jest art. I., który dawną przysięgę uchyla, przykłada lord J. *Russel* propozycyę, by w miejsce zniesionej przysięgi przyjęto następujące oświadczenie:

“Przyrzekam szczerze, to następstwo tronowe, które aktem znanym pod nazwą: *Akt do dalszego ograniczenia korony i dla lepszego zabezpieczenia praw i wolności poddanych* — ograniczono na księżnę Zofię, księżniczkę elektoralna i owdowiała księżne hanowerską i na jej protestanckich potomków, według sił i możności mojej utrzymywać, popierać i bronić; tak mi Panie Boże dopomóż.“

Oświadczenie to przyjęto bez poprzedniczego głosowania do jednego z artykułów bilu.

— Podług doniesień dziennika *Observer* mianowany został osobny wydział do uregulowania spraw Księstw naddunajskich i składa się z następujących członków: za Francyę pan Tallegrand, za Austryę pan Koller, za Rosyę jenerał Benagon a za Anglię sir Henry Bulwer.

Francya.

(Traktat z Saksonią ku ochronie własności liteackiej. — Nowiny dworu. — Arcyksiażę wyjechał. — Odjazd hr. Orłowa. — Wystawa agronomiczna. — Bydło austryackie.)

Paryż, 28. maja. *Monitor* donosi, że między Francya i Saksonią zawarli obustronni pełnomocnicy w Dreznie na dniu 19go maja traktat ku wzajemnej ochronie własności literackiej i artystycznej. W głównych postanowieniac zgadza się ten traktat z konwencyą zawartą z Belgią w sierpniu 1852, ale pominięto w nim warunek prawnego składania dzieł, o ułatwia znacznie formalności przepisane dotychczas dla udowodnienia własności literackiej i artystycznej. Internacyonalne zabezpieczenia, jakie ustanawia ten nowy traktat, nieograniczają się zreszta tylko na dziełach wydawanych w języku obudwu krajów, lecz rozciągają się także na tłomaczenia w obcych językach, a nadto uzupełnia je znaczne zniżenie cła przywozowego, jakie od artykułów skiego handlu księgarskiego ma być opłacane we Francyi. — Na wczorajszą rewię wystąpił Cesarz z wielką wstęgą węgierskiego orderu Śgo Szczepana i gwiazda szwedzkiego orderu Serafinów: u piersiach jego książęcych gości widziano wielkie wstęgi legii honorowej. Podług *Monitora* składały się wojska zebrane na polu marsowem z 30 batalionów piechoty, 36 szwadronów kawaleryi 10 bateryi. — Jak donosi *Constitutionnel* opuścił Arcyksiążę Ferdynand Maksymilian po dwunastodniowym pobycie na tutejszym dworze dziś zrana St. Cloud, by zrobić małą wycieczkę do Cherburga, a ponieważ pragnie podróżować *incognito*, przeto towarzyszy mu tylko jego świta. Z Hawru, gdzie oczekuje go fregata parowa „Reine Hortense,“ którą Cesarz przeznaczył do usług jego, odpłynie Arcyksiąże jeszcze dziś wieczór do Cherbourga przepędzi in dzień jutrzejszy na zwiedzaniu olbrzymich zakładów: budowli portu wojennego, a ztamtąd odjedzie lądem napowrót do Niemiec. Dwa dni zabawi na dworze brukselskim, by odwiedzić swą kuzynkę księżnę Brabantu; dalej przepędzi dwa dni w Hade i w Dreźnie a trzy pośród królewskiej rodziny w Prusiech, zamyśla pod połową czerwca, zatem przed terminem spodziewanego rozwiązania Cesarzowy Austryi stanąć z powrotem w Wiedniu. — Hrabina Orłów i jej syn hrabia Mikołaj,

przybyli dziś do Paryża. Hrabia *Orłów* odjeżdża ztąd jutro w ich towarzystwie. — Cesarzewiczowi szczepiono przedwczoraj ospę.

— *Constitutionnel* donosi: „Uczta wydana 22. maja w pałacu St. Cloud na cześć Jego ces. Mości arcyksięcia Ferdynanda Maksymiliana i J. król. M. królewicza Oskara była bardzo świetna. Zaszczyciła ją swoją obecnością Cesarzowa, która wyglądała bardzo zdrowo, i zabawiła w sali tańców do 1ej godziny po północy. Cesarz i dostojni goście jego przetańczyli kilka kadrylów. Jego ces. Mość arcyksiąże tańczył naprzód z księżną Matyldą, a następnie z lady Cowley. Arcyksiąże miał tego wieczora wielki krzyż legii honorowej.

Baron Hübner przedstawiwszy się wprzód Cesarzowi i po powrocie swym w powozie dworskim do hotelu poselstwa złożył wizytę najprzód hrabi Walewskiemu, a następnie nuncyuszowi papiezkiemu, tudzież posłom angielskiemu i tureckiemu.

Wczoraj (dnia 23. maja) złożył ambasador austryacki wizytę urzędową księciu Hieronimowi, księciu Napoleonowi i księżnie Matyldzie w uniformie i powozem galowym.

W ciągu następującego tygodnia przyjmować będzie u siebie według przyjętej etykiety przez trzy dni wizyty ciała dyplomatycznego.

— *Courrier du Bas-Rhin* donosi: Czterdzieści cztery wielkich wagonów kolei żelaznej przewiozło ostatniemi dniami do dworca kolei w Kehl 337 sztuk bydła, a mianowicie 101 sztuk wołów, 222 owiec i 14 sztuk nierogacizny oprócz 4 bawołów z Austryi, które przeznaczone są na wystawę agronomiczną w Paryżu.

Znana jest ważność hodowania bydła w Austryi, gdzie się znajduje 14 milionów sztuk bydła rogatego, 24 milionów owiec i 10 milionów nierogacizny. Coroczna strzyż wełny w Austryi wynosi około 400.000 cetnarów wiedeńskich, a licząc cetnar po 300 franków przypada rocznego ztąd dochodu 120 milionów franków.

Niektóre z tych bydląt przywiezionych do Kiel pochodzą z Siedmiogrodu, a przeto odbędą aż do Paryża do 3200 kilometrów drogi, przywiezione zaś z Galicyi odbędą 2400 kilometrów.

Podczas podróży niezdarzyło się wiele wypadków, i tylko jedna owca zachorowała. Bydlęta ze stepów węgierskich żyjące prawie w stanie dzikim, odbywają podróż od dnia 3go maja w wagonach otwartych, i wyglądają zdrowo.

Służba dodana do tego transportu składa się z 34 osób, i nosi malownicze ubiory Węgier, Galicyi, Siedmiogrodu i Vorarlbergu. Pociąg przybył wprost z Pragi do Kehl. Wszystkie te bydlęta przeprawiono w godzinach przedpołudniowych za Ren, a następnie popędzono je bramą d'Austerlitz w Sztrasburgu do dworca paryskiej kolei żelaznej obok murów forteczných. Po Paryża przewiezą je 21. ośmdziesięcioma wagonami, i staną tam 22. Kierunkiem transportu na ziemie francuskiej zajmuje się komisarz austryacki, profesor Arenstein.

Holandya.

(Zagodzenie sprawy z Wenezuelą.)

Haaga, 25. maja. Z Curaçao nadeszła tu wiadomość, że flotyla, którą rząd wysłał do wybrzeża Wenezueli, by poprzeć żądanie indemnizacyi za szkody wyrządzone w zeszłym roku poddanym holenderskich podczas zaburzeń w Coro, powróciła do Curaçao, zabrawszy na pokład pełnomocnika rządu wenezuelskiego. Rząd tej republiki oświadczył, że gotów jest uwzględnić żądania Holandyi, i kolonialny sekretarz z Curaçao udał się z wspomnionym pełnomocnikiem napowrót do Wenezueli, ażeby przywieść do skutku porozumienie w tej sprawie, a zarazem rozstrzygnąć spór względem posiadania wysp Aves. — Na przyjęcie Arcyksięcia Ferdynanda Maksymiliana robią w tutejszym pałacu królewskim stosowne przygotowania. Arcyksięciu będzie oddany do dyspozycyi paropływ rządowy, by mógł zwiedzać na nim rozmaite porta holenderskie.

Szwajcarya.

(Deputacya Neuenburska u p. Manteuffla. — Konstytucyjna rada Solury. — Chłosta na żebraków.)

Z Neuenburga donoszą, że deputacya tamtejszych rojalistów była w Paryżu podczas konferencyi pokoju i miała audyencyę u pana Manteuffel. Dawniejszy radca stanu de Perregaux miał być mówcą tej deputacyi.

Konstytucyjna rada Solury skończyła drugie obrady. Głosowanie ludu nad przyjęciem lub odrzuceniem wniosku odbędzie się 1. czerwca, a wybór nowej rady kantonu 8. czerwca.

— Wielka rada w Bazylei upoważniła w projekcie względem organizacyi służby bezpieczeństwa publicznego dyrektora policyi do karania chłostą niepoprawnych lub krnąbrnych włóczęgów i żebraków.

Niemce.

(Przyjęcie jenerała Williams w Berlinie. — Prusy wyprawiają komisarza do księstw naddunajskich. — Przypadek na kolei bawarskiej.)

Berlin, 28. maja. Jenerał Williams ukazał się wczoraj podczas koncertu wieczornego w letnim ogrodzie Krolla w towarzystwie ambasadora angielskiego, Lorda Bloomfield i pierwszego sekretarza tutejszej ambasady tureckiej. Waleczny obrońca Karsu ściągał na siebie powszechną uwagę i wszyscy oficerowie, przechadzający się po ogrodzie, witali go z wielkiem uszanowaniem; znajdujący się tam przypadkiem książę Hohenlohe z 1go pułku gwardyi, adjutant Jego Mości Króla, kazał się przedstawić jenerałowi i oprowadzał go po wspaniale oświetlonym zakładzie.

— Bawiący tu obecnie pruski prezydent ministeryalny w Meksyku, baron Richthofen, otrzymał, jak słychać, przed kilku dniami misyę do księstw naddunajskich, ażeby jako komisarz pruski brał udział w konferencyach tamtejszych.

Z Mnichowa piszą o przypadku, który przed kilku dniami groził niebezpieczeństwem Jego Mości Królowi Maksymilianowi w przejeździe do Starnbergu. *Augsb. Postz.* zawiera o tem, co następuje: Zapomniano w Mühlhausen zwrócić uwagę strażnika na to, że osobny pociąg jest w drodze, i że tak ma ustawić zmianę, ażeby osobny pociąg mógł bez przeszkody przeprawić się przez stacyę Mühlthal. Tak została zmiana w swoim zwyczajnym stanie, jak gdyby nadchodzący pociąg dostał się na kolej wymijającą i tutaj stanąć musiał. Ale pociąg osobny pędził w nadziei, że zmiana do przeprawy niezawodnie jest ustawiona, i byłby musiał wyskoczyć z szyn i spaść w dolinę głębszą niż 200 stóp, gdyby konduktor lokomatywu nie miał tej przytomności i ciągłemi znakami nie zwrócił uwagi strażnika, który przypadkiem przed chatą się znajdował. Ustawiono istotnie zmianę, lecz gdyby 20 minut później, a cały pociąg byłby spadł, bo o powstrzymaniu nie można było ani myśleć, gdyż pędził z jak największą szybkością.

Szwecya.

(Wicekról przybył do Norwegii.)

Christiania, 23. maja. Nowy nasz wicekról, książe następca tronu Karol, przybył tu przedwczoraj po południu z swoją małżonką i córką i był jak najuroczyściej przyjmowany.

Księstwa Naddunajskie.

(Przygotowania pod kolej. — Dywan za zjednoczeniem księstw.)

Z **Kronsztadu** donosi tamtejsza gazeta pod dniem 22. maja: Z wielką sprężystością odbywają się na Wołoszczyźnie przygotowawcze roboty do kolei żelaznej. Czterech oficerów przybyło z Austryi do Bukaresztu, i odjechawszy do Plojeszti i Buzeo, rozpoczęli swoje roboty ku Kronsztadowi i Braiłowie. Przeprawa na Prawę była przez wielkie powodzie zastanowiona. Powozy pocztowe i pospieszne musiały czekać. Kilku ludzi, którzy się chcieli przeprawić na koniach, przypłaciło życiem.

Jassy, 24. maja. Dywan wotował dziś przed zakończeniem sesyi, adres do hospodara, w którym połączenie księstw wyrzeczono.

Turcya.

(Deputacya czerkieska.)

Konstantynopol, 16. maja. Deputacya czerkieska odjeżdża temi dniami. O ile można było się dowiedzieć, niebędzie Porta w stanie wysłuchać jej prośby i podjąć się obrony Czerkiesyi przeciw Rosyi. Skończy się na tem tylko, że Turcya zastosuje do tej krainy w całej rozciągłości artykuł pokoju, zapewniający zupełną amnestyę poddanym każdego z wojujących mocarstw, którzy skompromitowali się w ciągu wojny, i zaleci tę amnestyę także Rosyi. Że tak być musiało, można już z tego wnosić, że Rosyi dozwolono w traktacie pokoju odbudować twierdze zburzone na wschodniem wybrzeżu czarnego morza.

Azya.

(Doniesienia bieżące z Persyi.)

Dziennik *Kaukas* podaje najnowsze wiadomości z Persyi. Do Meszedu, stolicy Chorassanu, przybyły dwa pułki, a część ich udała się dalej dla zasłonięcia północno-wschodniej granicy. Ta koncentracya wojsk zdaje się zostawać w związku z działaniem na Herat. Oprócz tego udawały się zawsze jeszcze oddziały wojska do prowincyi nad odnogą perską, co się widocznie odnosi do nieporozumień z Anglią. Wprawdzie są to tylko małe oddziały wojska, ale drogi tamtejsze są w tak złym stanie, że większe korpusy niemogą ich przebywać. Jeden z przewodźców Afganistów Suwar-Chan z miasta Merw składał uszanowanie swoje nowemu namiestnikowi Chorassanu, Sułtan-Murad-Mirsy-Hissam-ussaltome w Meszedzie. Musi to więc być jeden z przeciwników Dost-Mohammeda.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Turyn, 30. maja. Sto szesnastu deputowanych podpisało mocyę projektu ustawy, mocą której jenerał Alfons Lamarmora otrzymać ma w dowód wdzięczności narodowej posiadłość ziemską z dóbr skarbowych. Jenerał Lamarmora spodziewany jest dnia 2. czerwca w Genuy, gdzie na przyjęcie jego i wojska, które miało udział w oblężeniu Sebastopola, robią świetne przygotowania.

Florencya, 28. maja. Jego cesarz. Mość Wielki książe, odjechał z swą familią z Rzymu do Civitavechia, wsiadł na pokład okrętu „Corriere Siciliano." popłynął do Liwurny, i przybył z powrotem.

Z **Galaczu** donoszą z 17. maja: „Zjechali tu członkowie komisyi mającej się zająć uregulowaniem granicy besarabskiej mianowicie: rosyjski pułkownik inżynieryi hrabia Stackelberg, angielski pułkownik inżynieryi Stanton, austryacki pułkownik inżynieryi Kalik, francuski pułkownik inżynieryi Besson i Derwisz-Basza w towarzystwie księcia Sturdzy (Mulis-Baszy.)"

Wiadomości handlowe.

(Targ na bydło we Lwowie.)

Lwów, 3. czerwca. Spęd bydła rzeźnego na wczorajszym targu liczył 154 wołów, których w 4 stadach po 20 do 45 sztuk

z Dawidowa, Kamionki strumiłowej, Oleska i Radzichowa na targowice przypędzono. Z tej liczby sprzedano — jak nam donoszą — na targu 146 sztuk na potrzeb miasta i płacono za woła, mogącego ważyć 295 wiéd. funtów mięsa i 27 ft. łoju, 62r.30k.; sztuka zaś, którą szacowano na 353 ft. mięsa i 38 ft. łoju, kosztowała 80r. m. k.

Kurs lwowski.

Dnia 3. czerwca.

		gotówką		towarem	
		złr.	kr.	złr.	kr.
Dukat holenderski	mon. konw.	4	40	4	43
Dukat cesarski	„ „	4	43	4	46
Półimperyał zł. rosyjski	„ „	8	10	8	14
Rubel srebrny rosyjski	„ „	1	$34\frac{1}{2}$	1	$35\frac{1}{2}$
Talar pruski	„ „	1	28	1	30
Polski kurant i pięciozłotówka	„ „	1	9	1	10
Galicyj. listy zastawne za 100 złr.	bez kuponów	82	56	83	24
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	76	10	76	30
5% Pożyczka narodowa	bez kuponów	84	—	84	45

Wiédeński kurs papierów.

Dnia 31. maja.

				w przecięciu
Obligacye długu państwa	5%	za sto	$83\frac{11}{16}$ $\frac{7}{8}$	$83\frac{3}{4}$
detto pożyczki narod.	5%	„	$84\frac{11}{16}$	$84\frac{11}{16}$
detto z r. 1851 serya B.	5%	„	—	—
detto z r. 1853 z wypłatą	5%	„	—	—
Obligacye długu państwa	$4\frac{1}{2}$%	„	$74\frac{3}{4}$	$74\frac{3}{4}$
detto detto	4%	„	—	—
detto z r. 1850 z wypłatą	4%	„	—	—
detto detto detto	3%	„	—	—
detto detto	$2\frac{1}{2}$%	„	—	—
Pożyczka z losami z r. 1834		„	—	—
detto detto z r. 1839		„	130 $130\frac{1}{2}$	$130\frac{1}{4}$
detto detto z r. 1854		„	$108\frac{3}{8}$	$108\frac{3}{8}$
Obl. wiéd. miejskiego banku	$2\frac{1}{2}$%		—	—
Obl. lomb. wen. pożyczki z r. 1850	5%		—	—
Obl. indemn. Niż. Austr.	5%		—	—
detto krajów koron.	5%		$76\frac{3}{4}$ 77	$76\frac{7}{8}$
Akcye bankowe			1126 1132	1130
Akcye n. a. Tow. eskp. na 500 złr.			$543\frac{3}{4}$ 545	545
Akcye c. k. uprz. Tow. kred. dla hand. i przem.			390 393	$391\frac{1}{2}$
Akcye kolei żel. Ces. Ferdynanda na 1000 złr.			3010 $3027\frac{1}{2}$	3020
Akcye kolei żel. Glognickiej na 500 złr.			—	—
Akcye kolei żel. Edynburskiej na 200 złr.			—	—
Akcye kolei Budzińsko-Lincko-Gmundzkiej na 250 złr.			—	—
Akcye Dunajskiej żeglugi parowej na 500 złr.			604 606	605
Akcye austr. Lloyda w Tryeście na 500 złr.			—	—
Galicyjski listy zastawne po 4% na 100 złr.			—	—
Renty Como			—	—

Wiédeński kurs wekslów.

Dnia 31. maja.

		w przecięciu
Amsterdam za 100 holl. złotych	—	— 2 m.
Augsburg za 100 złr. kur.	$102\frac{3}{4}$ $\frac{1}{2}$	$102\frac{5}{8}$ uso.
Frankfurt n. M. za 120 fl. na stopę $24\frac{1}{2}$ fl.	$101\frac{1}{4}$	$101\frac{1}{4}$ 3 m.
Genua za 300 lire nowe Piemont.	—	— 2 m.
Hamburg za 100 Mark. Bank.	75 $74\frac{7}{8}$ l	$74\frac{7}{8}$ 2 m.
Lipsk za 100 talarów	—	— 2 m.
Liwurna za 300 lire toskań.	—	— 2 m.
Londyn za 1 funt sztrl.	10-3 2 l.	$10\text{-}2\frac{1}{2}$ 3 m.
Lyon za 300 franków	—	— 2 m.
Medyolan za 300 lire austr.	$102\frac{3}{8}$ $\frac{1}{4}$	$102\frac{1}{4}$ 2 m.
Marsylia za 300 franków	119 $118\frac{7}{8}$ $\frac{7}{8}$ l.	$118\frac{7}{8}$ 2 m.
Paryż za 300 franków	$119\frac{1}{4}$ 119 $119\frac{1}{8}$ l.	$119\frac{1}{8}$ 2 m.

	za sto	w przecięciu
Bukareszt za 1 złoty Para	267 $266\frac{1}{2}$	267 31 T. S.
Konstantynopol za 1 złoty Para	—	— T. S.
Cesarskie dukaty	—	— Agio.
Dukaty al marco	—	— Agio

Telegrafowany wiédeński kurs papierów i weksli.

Dnia 3 czerwca.

Oblig. długu państwa 5% $83\frac{9}{16}$; $4\frac{1}{2}$ —; 4% —; 4% z r. 1850 —. 3% —; $2\frac{1}{2}$% —. Losowane obligacye 5% —; Losy z r. 1834 za 1000 złr. —; z r. 1839 121. Wiéd. miejsko bank. —. Węgiers. obl. kamery nadw. —. Akcye bank. 1137. Akcye kolei półn. $3023\frac{3}{4}$. Glognickiej kolei żelaznej —. Odenburgskie —. Budwajskie —. Dunajskiej żeglugi parowej 604. Lloyd —. Galic. listy zast. w Wiédniu —. Akcye niższo-austr. Towarzystwa eskomptowego à 500 złr. $547\frac{1}{2}$ złr.

Amsterdam l. 2. m. —. Augsburg $102\frac{3}{8}$ 3. m. Genua — l. 2. m Frankfurt $101\frac{1}{8}$ 2. m. Hamburg 75 2. m. Liwurno — l. 2. m. Londyn 10 — 3. l. m. Medyolan $102\frac{1}{4}$ Marsylia —. Paryż 119. Bukareszt —. Konstantynopol —. Smyrna —. Agio duk. ces. $5\frac{5}{8}$ Pożyczka z r. 1851 5% lit. A. —. lit. B. —. Lomb. —; 5% niż. austr. obl. indemn. —; innych krajów koron. 77. Renty Como — Pożyczka z roku 1854 $108\frac{1}{8}$. Pożyczka narodowa $84\frac{11}{16}$. C. k. austr. akcye skarb. kolei żelaz. po 500 fr. 375. fr. Akcye c. k. uprzywil. zakładu kredyt. $391\frac{1}{2}$.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 3. czerwca.

PP. Jaworski Apolinary, z Ordowa. — Torosiewicz Maurycy, z Ostrowa. Łodyński Hieronim, z Milatyna. — Zbrożek Kazimierz, z Wierzbiąża. — Brückmann Seweryn, z Wołoszyc. — Augustynowicz Feliks, z Kurzego. — Kulczycki Ludwik, dziekan, z Milatycz. — Lewicki Józef, z Brzysnego. — Bremer Władysław, z Gradowiec. — Kulczycki Emil Michał, r. k. dziekan, z Budzanowa. Zawadzki Piotr, z Świrza. — Papara Henryk, z Wielkich-Ocz. — Czajkowski Hipolit, z Bóbrki. — Mocholewscy Antoni i Cezar, z Niedzielisk. — Leudner Karol, c. k. aktuar. powiat., z Bolechowa. — Padlewski Apolinary, z Złoczowa. Kruszyński Henryk, z Wiszenki.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 3 czerwca.

PP. Lewicki Jakob, c. k. kontrolor, do Jaworowa. — Urbański Rudolf, do Dobrosina. — Głowacki Wład., do Chodorowa. — Winkler, c. k. przełożony powiat., do Mościsk. — Paygert Stanisław i Pragławski Aleks., do Komorowiec. Dahlke Feliks, do Łęki. — Brückman Henryk, do Mszany. — Grocholski Juliusz, do Cwitowy. — Tchorznicki Konst., do Laszek. — Brzezany Maurycy, do Konczak. — Tchorznicki Juliusz, do Cucułowa.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie

dnia 2. czerwca.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
6. god. zrana	326 90	+ 12 8°	77.2	południowy sł.	pochmurno
2. god popoł.	327 36	+ 17 4°	70.3	zachodni „	„
10. god. wiecz.	327.80	+ 13.2°	89 6	„ „	pogoda

TEATR.

Dziś dnia 4. czerwca 1856:

„Sposób poprawienia mężów,“ *czyli*: **„Falszywy wielki ton.“**

Komedya z niemieckiego p. Karola Toepfer w 4 aktach.

KRONIKA.

Dziennik wiédeński „Oester. Ztg.“ pisze z 31. maja: Grono polskich artystów dramatycznych z Krakowa daje w teatrze „An der Wien“ dalszy ciąg przedstawień scenicznych z wielkiem powodzeniem. „Zemsta“, komedya hrabi Aleksandra Fredra, którą przedstawiono we czwartek, jest sztuką czystej barwy narodowej i byłaby zaszczytem każdej literatury. Cześnik, rejent i Papkin przedstawiają typ czasów minionych; są-to charaktery ze wszystkiemi wadami i cnotami Polaków, jakich po dziś-dzień znaleźćby jeszcze można w stronach mniej z cywilizacyą zachodnią obznajomionych. Sztukę tę odegrano z zapałem, prawdą i wykończeniem, jakiegoby się żadna scena nie powstydziła, a malowniczy ubiór narodowy dodał jej więcej jeszcze świetności. Najbardziej odszczególnili się wykończoną grą swoją aktorowie, którzy pomienione trzy role przedstawiali i okazali się prawdziwymi artystami. Papkin, ten Fallstaff w socyalnem życiu Polaków, jest dziełem mistrzowskiem; rolę tę odegrał p. Ładnowski. — Szkoda tylko, że niewielka znajomość języka polskiego w Wiédniu niedozwala zebrać się liczniejszej publiczności na te ze wszech miar wyborne przedstawienia. Teraz zapowiedziano komedyę pod tytułem: „Okrężne.“ Jest-to sztuka bardzo interesująca ze śpiewami i tańcami narodowemi, a rzecz wzięta z życia ludu wiejskiego w obecnych jego stosunkach i dlatego też na tem większą zasługująca uwagę.

— Mr. Elihu Burrit w Londynie znany był dotychczas na stałym lądzie tylko z niespracowanej swej obrony pokoju świata, a świetna jego wymowa robiła wrażenie nawet śród wojennej wrzawy w ostatnich latach. Atoli apostoł pokoju Elihu Burrit sprzyja nietylko idealnej polityce uczucia, lecz zajmuje się także — a może nie bez ścisłego związku — studyami, które wymagają bardzo zdrowego rozsądku i głębokich wiadomości. Widzimy to z nadesłanego sprawozdania c. k. austryackiego jeneralnego konzulatu w Londynie, w którem nadmieniono, że Mr. Elihu Burrit przy licznych swoich studyach statystycznych udawał się także do c. k. jeneralnego konzulatu, ażeby zasiągnąć wiadomości z urzędowych, statystycznych dzieł Austryi. Przejrzawszy z uwielbieniem odznaczające się wypracowania dyrekcyi statystyki c. k minist. handlu, zrobił użytek najszczególniej z „Wykazów handlu Austryi“ i napisał do c. k. jeneralnego konzulatu w Londynie list z prośbą, ażeby przełożonemu administracyjnej statystyki c. k. ministerstwa handlu przesłał egzemplarz jego statystycznego w przeszłym roku w Londynie wydanego rocznika jako mały dowód tego, ile ceni i uwielbia jasność, z jaką ułożono i przedstawiono handlową statystykę austryackiego cesarstwa. „Nie znam dzieła w żadnym języku i w żadnym kraju“ tak się wyraża w swoim liście Elihu Burrit, „któreby pod względem wszystkich znamion charakterystycznych, zaszczytniejszem być mogło“. Ten głos zagranicy, uznający pracę cesarskiego zakładu, zasługuje, by był ogłoszony.

Galerya obrazów na korzyść galicyjskiego Zakładu ślepych w wielkiej sali ratuszowej otwarta codziennie od 9tej godziny rano do 5tej po południu.

Bilety wstępne sprzedają się w księgarniach pp. Milikowskiego i Wilda, w aptece p. Müllinga, i w sklepach pp. Adamskiego, spółki Kummera i Alex. Winiarza.

Przy dzisiejszej Gazecie Nr. 23. Rozmaitości.

Redakcya Gazety Lwowskiej przyjmuje subskrypcyę na pogorzelców Niżankowic.

Główny Redaktor ***M. Szrzeniawa Sartyni.***

Z c. k. galic. drukarni rządowej.